

Barn spiser det de lærer

Barn kan læres opp til å like det aller meste av mat, og barnehagene kan gjøre en større innsats på dette området enn det de gjør i dag, skriver forskning.no.

Barnehagen har en viktig oppgave ved å ha hyggelige måltider med variert, sunn mat og sørge for at barna er mette når måltidet er over.

Allerede før vi er født, kan vi kjenne smaker. Smak fra mors diett under svangerskapet overføres via fostervannet. Det betyr at den typen mat mor spiser mens hun er gravid, gir grunnlag for hva barnet vil bli presentert for når det kommer til fast føde.

Det er også vist at morsmelk inneholder komponenter som gjenspeiler den maten mor spiser i ammetiden: Barnet lærer å spise mat med de samme smakene som mors mat.

– Det er viktig at barn får smake på forskjellig mat så tidlig som mulig.

– Dersom de ikke liker den nye maten ved første forsøk: Det er først etter 12–15 forsøk tiden er inne til å vurdere om barnet faktisk ikke liker maten, eller om det bare er ute etter oppmerksomhet av typen «men, hva vil du ha da?»

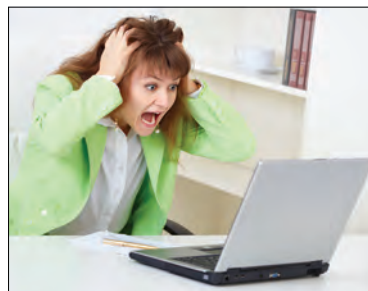
Barn lærer matvaner ved å kopiere andre, voksne eller større barn. Det er ikke nødvendig å si hva barnet skal gjøre, det ser hva det skal gjøre. Hvis

prinsippet er at alle spiser tilbudt mat, vil fellesskapet virke positivt på liking av maten.

En gjennomgang av ti tilfeldige årsplaner viste at bare én barnehage nevnte Helsedirektoratets Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen i årsplanen, mens to var opptatt av å redusere sukkerforbruket, forteller Lassen.

Det tyder på at svært få barnehager arbeider profesjonelt med å lære barn «den sunne smaken» og utvikle barns sanser når det gjelder mat.

Stadig fler leser på nett

Stadig flere avislesere finner veien til Internett, men det er likevel få som helt velger bort papirutgaven. I 2010 leste 16 prosent kun nettaviser, mens 27 prosent leste nyheter både på papir og Internett. Den samlede andelen avislesere holder seg nokså stabil.

Andelen som leser trykte aviser en gjennomsnittsdag, har sunket fra 78 prosent i 2001 til 64 prosent i 2010. Lesing av nyheter i nettavis har i samme periode økt fra 10 til 43 prosent. Det viser Statistisk sentralbyrås (SSBs) mediebruksundersøkelser.

Denne utviklingen har medført at andelen som bare leser trykte aviser, har sunket fra 69 prosent i 2001 til 37 prosent i 2010. I samme periode har andelen som kun leser aviser på nett, vokst fra to til 16 prosent, mens de som både leser trykte aviser og nettaviser, har økt sin andel fra ni til 27 prosent. Andelen som leser avis totalt, det vil si enten trykt avis eller nettavis, har holdt seg rundt 80 prosent i hele perioden.

Kosmetisk kirurgi frem i lyset

Etter en sped begynnelse på 50-tallet er kosmetisk kirurgi og lettere kosmetiske behandlinger i ferd med å bli langt vanligere. Antallet private klinikker som tilbyr slike tjenester, har økt kraftig, samtidig som mediene lar oss få innblikk i hva som skjer. Likevel vet vi lite om hvor mange som velger å bruke penger på kosmetisk behandling.

Dette kommer frem i en artikkel i Samfunnsspeilet, basert på en gjennomgang av SSBs levekårsundersøkelse om helse, hvor folk blant annet er blitt spurt om kosmetisk kirurgi. I følge svarene har fem prosent av oss fått utført en kosmetisk operasjon som vi har betalt selv – det vil si syv prosent av kvinnene og tre prosent blant menn.

Den viktigste grunnen til at det er vanskelig å si hvem og hvor mange som søker hjelp til å forandre sitt utseende, er at kosmetiske inngrep ikke blir registrert på samme måte som andre inngrep. Kosmetiske inngrep må man nemlig som oftest betale selv, og det er ikke noe krav om at slike privatfinansierte operasjoner skal registreres i Norsk pasientregister.

En del velger også, sannsynligvis av økonomiske grunner, å kjøpe kosmetiske helsetjenester i utlandet. Kosmetiske operasjoner gir ikke rett til sykemelding, og det kan derfor være naturlig å kombinere inngrepet og rekonvalesensen med en utenlandsferie.

Land som Thailand og Tyskland har tradisjonelt vært populære mål ved denne typen helseturer, mens Kina og Japan er på vei opp.

Anslag viser at antall private klinikker og enkeltpersonforetak som tilbyr kosmetisk kirurgi, har økt med over 50 prosent fra 2003 til i dag, fra 49 til 76.

I en seksårsperiode frem til 2009 økte antall leger som har spesialisert seg i plastisk kirurgi, enda kraftigere, fra 73 til 120.

Flere vil bli leger

ILL: YAY MICRO.

Hele 23 prosent flere ønsker å bli leger ved Universitetet i Bergen (UiB) i år enn i fjor. Realfag går også betydelig frem, mens HF og Psykologi samlet har en tilbakegang. Dette melder På Høyden, nettavis for Universitetet i Bergen.

UiB har i år 8 676 primærøkere til 3 854 studieplasser. Det er det høyeste antallet primærøkere til universitetet noensinne, viser tall fra Samordna opptak.

Økningen i primærøkere til medisinstudiet er på 23 prosent. Det betyr at det er fem søkere per studie-plass på medisin i Bergen til høsten.

– Jeg er veldig glad for gode søkertall, spesielt til medisinstudiet. Da får vi de flinkeste blant norsk ungdom og det er en stor ære, sier dekana Nina Langeland ved Det medisinsk-odontologiske fakultet. Med en nedgang på 17 prosent i søkningen til tannpleierstudiet, øker primærøkingen til fakultetet med 13 prosent totalt.

For tredje år på rad øker søkertilene også til realfagene, i år med 10 prosent. Siden 2008 har det vært en økning på cirka 40 prosent, og det gleder viserektor for utdanning Kuvvet Atakan.

Muggent drikkevann

ILL: YAY MICRO.

Det finnes overraskende mye muggsopp i norsk drikkevann. Noen av dem kan være direkte farlige.

– Drikkevannet fra kranen er ikke så rent som vi kanskje liker å tro. Men jeg må presisere at det i dag ikke er farlig å drikke vann fra springen, sier forsker og seksjonsleder Ida Skaar ved Veterinærinstituttet i Oslo til forskning.no.

Hun leder et forskningsprosjekt om muggsopp i norsk drikkevann, som er støttet av Norges forskningsråd gjennom Matprogrammet.

PÅ NETT

Smart til sommerferien

Applikasjoner til smarttelefon er ingen mangelvare. Her kommer de smarteste for deg som ikke skal på hytta i ferien:

City Maps 2Go er uvurderlig på reiser. Google Maps krever nettilgang, noe man som regel ikke har, og roaming koster fort en formue. Med *City Maps 2Go* kan du laste ned offlineversjoner av bykart. Den gir tilgang til mer enn 3000 bykart, og du kan søke på gatenavn og få opp minibanker, restauranter og hoteller i kartene.

Instagram lar deg dele bilder på for eksempel Facebook med det samme, og lar deg i tillegg legge på et filter. Har du ikke nettilgang, kan bildene lastes opp senere. De fleste tar bilder med et annet kamera i tillegg, men det kan allikevel være deilig å være ferdig med bildetaking, redigering og deling på 20 sekunder.

Currency holder deg oppdatert på valutakurser og har innebygd kalkulator.

Trip Wallet er nyttig hvis du reiser i forhold til et reisebudsjett og vil ha god oversikt over utgiftene.

Tripit er nevnt tidligere, men tåler å nevnes igjen. Den er suveren på reiser. *Tripit* registrerer alle bestilte billetter og reservasjoner av fly, tog, hotell eller leiebil, med referansenumre, tid og sted og kart over området. Alt på ett sted, med alle detaljer.

De fleste av applikasjonene er gratis, men enkelte kan i tillegg fås i utvidede versjoner som koster noen få kroner.

Kilde: iAllenkelhet